

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta 20 ta' Marzu,2001

Numru 4

Avviz. numru 885/99mm

**Norasia Agencies (Malta)
Limited**

vs

Freeport Terminal Malta plc

Il-Qorti,

Rat l-avviz ippresentat mis-socjeta' attrici fil-15 ta' Gunju 1999 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallas l-ammont ta' erba mija hamsa u hamsin lira Maltin u tmenin centezmi (Lm455.80c) rappresentanti danni nkorsi mis-socjeta' attrici wara li s-socjeta' konvenuta baghtet b'negligenza Boat Cradle f'Rotterdam u dan meta kellha struzzjonijiet sabiex tibghat Rotterdam "empty flat rack".

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' ittra ufficjali datata 2 ta' Gunju 1999 u l-ittra interpellatorja tal-24 ta' Marzu, 1998 bl-imghax legali kontra s-socjeta' konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta Freeport Terminal Malta plc fejn eccepiet illi:

1. Il-preskrizzjoni ta' sentejn a tenur tal-Art 2153 tal-Kodici Civili.
2. Minghajr pregudizzju ghall-premess, illi ebda ammont ma hu dovut lis-socjeta' attrici billi s-socjeta' konvenuta ma kienetx negligenti fl-agir taghha u l-incident gara minhabba negligenza tal-istess socjeta' attrici.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi bil-verbal tas-seduta ta' l-1 ta' Marzu, 2001 il-Qorti halliet il-kawza ghas-sentenza dwar l-eccezzjoni preliminari ta' preskrizzjoni mqajjma mis-socjeta' konvenuta a tenur tal-artikolu 2153 tal-Kodici Civili. Dan l-artikolu jippreskrivi l-azzjoni ghall-hsarat mhux ikkagunati b'reat bl-gheluq ta' sentejn.

Irrizulta mill-provi illi f'Mejju 1996 is-socjeta' attrici kellha fil-pussess taghha lanca li kienet fuq it-trolley fuq *flat rack*. Din il-

lanca tnizzlet il-bahar fis-7 ta' Mejju 1996. It-*trolley* jew *cradle* baqa fuq il-*flat rack* izda dan il-*cradle* kien proprjeta' ta' sid il-lanca. Is-socjeta' attrici baghtet istruzzjonijiet lis-socjeta' konvenuta sabiex il-*flat rack* jintbaghat Rotterdam. Is-socjeta' konvenuta qabdet il-*flat rack* bil-*cradle* b'kollox u baghtithom Rotterdam. Meta sid il-lanca gie lura biex jitlob ghal *cradle*, dana ma sabiex hemmhekk u wara nvestigazzjonijiet instab illi dina marret Rotterdam. Dana kien kontra l-istruzzjonijiet li kienu taw specifkament is-socjeta' attrici liema socjeta' nkorriet l-ammont ta' erba mija hamsa u hamsin lira u tmenin centezmu (Lm455.80c) bhala spejjez sabiex igib lura din il-*boat cradle* minn Rotterdam. Huwa proprju dan l-ammont li qed jigi reklamat f'dan l-avviz. Is-socjeta' konvenuta issa qieghdha tinvoka favur taghha dan l-artikolu fuq imsemmi peress illi qalet illi f'dan l-istadju l-azzjoni attrici tinsab preskritta.

Ikkunsidrat:

Illi l-kwistjoni li qamet f'din il-kawza hija meta jibda jghodd il-perjodu preskrittiv fuq imsemmi. Skond l-artikolu 2137 tal-Kodici Civili "... il-preskrizzjoni ta' azzjoni tibda minn dakinhar li din l-azzjoni tista tigi esercitata minghajr ma jittiehed qies ta' l-istat jew tal-kondizzjoni tal-persuna li lilha din l-azzjoni tmiss". L-aktar kliem importanti f'dan l-artikolu huwa illi din l-azzjoni tibda minn dakinhar li tkun tista tigi esercitata.

Irrizulta mill-provi, mix-xhieda ta' l-istess Michael Buttigieg ghan-nom tas-socjeta' attrici illi minkejja l-istruzzjonijiet taghhom il-*flat rack* u *boat cradle* telqu minn Malta fis-27 ta' Mejju 1996. Ma

hemmx dubbju illi s-socjeta' konvenuta kellha nuqqas meta dina baghtet il-*cradle* mal-*flat rack* kontra l-istruzzjonijiet specifici tas-socjeta' attrici, quindi kien minn dik il-gurnata illi s-socjeta' attrici setghet tiehu azzjoni kontra s-socjeta' konvenuta ghar-rimbors tad-danni illi kienet sejra tidhol fihom minhabba din in-negligenza tas-socjeta' konvenuta.

Ma hemmx dubbju illi zgur sa ftit granet wara meta sid il-lanca rrapporta n-nuqqas tal-*cradle* is-socjeta' attrici kienet taf b'dan l-agir tas-socjeta' konvenuta u quindi kienet f'posizzjoni illi tikkawtela d-drittijiet taghha. Il-Qorti hawnhekk tista taghmel analogija ma' kawzi li fihom ikunu involuti ncidenti tat-traffiku. Il-perjodu preskrittiv li huwa l-istess bhal dak ta' din il-kawza, jibda jghaddi minn dakinhar ta' l-incident u mhux minn dakinhar illi l-attur ikun ikkwantifika d-danni.

L-attur dejjem ikun f'posizzjoni li jikkawtela d-drittijiet tieghu minkejja illi ma jkunx ghadu jaf l-quantum tad-danni. Huwa proprju dak illi gara f'dan il-kaz. Minkejja illi s-socjeta' attrici kienet taf illi kien hemm element ta' negligenza fl-agir tas-socjeta' konvenuta dik ta' l-ewwel ma kkawtelatx id-drittijiet taghha fit-terminu indikat fl-artikolu fuq imsemmi. Meta saret l-ewwel ittra ufficjali fit-2 ta' Gunju 1999 il-perjodu preskrittiv lahaq ghadda inutilment u quindi issa ma jistghux jirreklamaw aktar dan id-dritt illi huma qieghdin jippretendu fil-konfront tal-konvenuti.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tilqa' l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta. Tiddikjara l-azzjoni attrici preskritta ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kodici Civili u konsegwentement tichad it-talba attrici bl-ispejjez kontra taghha.

Anthony Zammit

Dep Reg